

ΕΝ ΕΡΓΟΧΕΙΡΟΝ

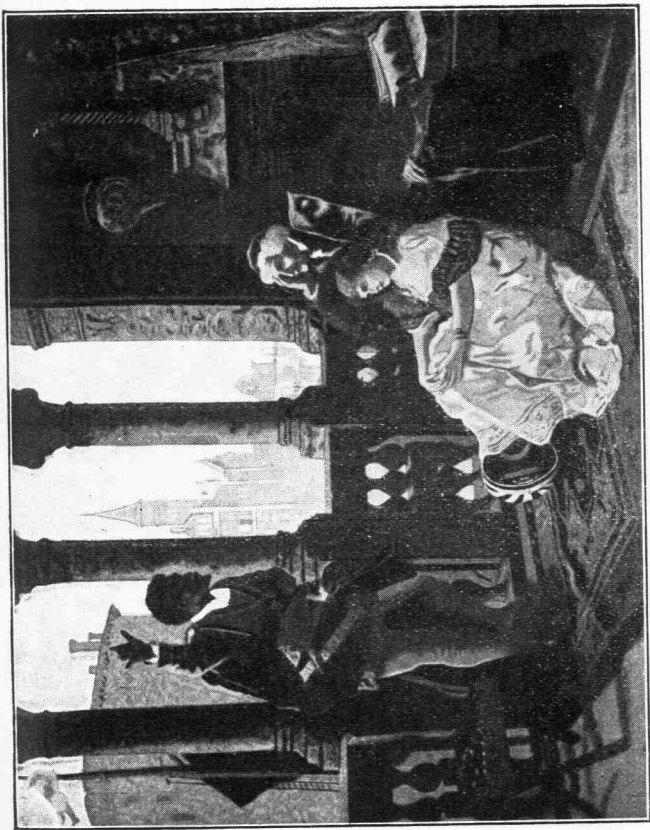
(τῆς δεσποινίδος Λουκρητίας Πανταλέοντος).

ΕΙΝΕ δυνατόν ἄρά γε νὰ φαντασθῆτε, ὅτι ἡ ἀπέναντι εἰκὼν ἡ παριστῶσα μίαν ὥραίαν σκηνὴν ἐκ τοῦ Ὀθέλλου, ἡ τὸν φυσικὴ καὶ ζωντανή, ἡ ἐμφυγούμενη ἀπὸ τοιαύτην δύναμιν ἐκφράσεως, ὥστε νὰ νομίζετε σχεδὸν ὅτι ἀκούετε τὸν Μαυριτανὸν ἥρωα διηγούμενον τοὺς ἄθλους του πρὸς τὴν Δεσδεμέναν, καὶ αὐτὴν ὥσταν νὰ ἀκροᾶται μετὰ συντριβῆς καὶ νὰ ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὴν γοητείαν τῆς διηγήσεως — εἶνε δυνατόν νὰ φαντασθῆτε ὅτι ἡ εἰκὼν αὕτη, ἐν ἀληθινὸν καλλιτέχνημα ὑπὸ ἔποψιν λεπτογραφμίας καὶ ἀκριβολόγου συμμετρίας εἰς τὰ καθεκαστα, δὲν εἶνε ἄλλο ἢ ἐν ἀπλοῦν ἐργόχειρον, κεντημένον ἐπὶ καμβᾷ, ἀπὸ ἄβρα δάκτυλα δεσποινίδος, καὶ μὲ νήματα λεπτῆς μετᾶξης;

Καὶ ὅμως τὸ θαῦμα αὐτὸ τῆς δεσποινίδος Λουκρητίας Πανταλέοντος, τὸ κεντημένον μὲ μετᾶξι καὶ

ὑπομονήν, θὰ σᾶς ἐκπλήξῃ ἔτι μᾶλλον ὅταν μάθετε ὅτι ἡ εἰκὼν ὑπολείπεται καὶ ἀδικεῖ τὸ ἐργόχειρον. Τὸ ἐργόχειρον, εἰς πίναξ εὐμεγέθης, ἐφωτογραφήθη ὑπὸ σμίκρυνσιν· πρώτη ἀδικία· ἐκ τῆς φωτογραφίας, ὑπὸ νέαν ἔτι σμίκρυνσιν, ἐλήφθη τὸ τσιγκογράφημα· ἄλλη ἀδικία· ἐξ αὐτοῦ ἐτυπώθη, ἀσθενέστερον ἄκομη, διὰ τῆς τυπογραφικῆς μελάνης· τρίτη ἀδικία. Τρεῖς τοιαῦται μεταφοραὶ ἐξησθένισαν βέβαια τὴν λεπτότητα τῶν γραμμῶν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἐκφράσεως. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἰδῆτε αὐτὸ τὸ ἐργόχειρον, ὅπως ἐξῆλθε ἀπὸ τὰ μηχανικὰ δάκτυλα τῆς δεσποινίδος· νὰ τὸ περιεργασθῆτε μὲ προσοχὴν ἐπὶ μικρόν· νὰ θαυμάσετε μὲ ποίαν ὑπομονὴν καὶ ακρίβειαν καὶ αἰσθησιν καὶ δεξιότητα συνεδυάσθησαν καὶ ἀπεδόθησαν ἐπὶ τοῦ

ΣΚΗΝΗ ΕΚ ΤΟΥ „ΘΕΛΛΟΥ“
[Κέντρομα δια μετάξις της δίδος Α. Παπαδόπουλος]

τραχέος καμβᾶ τὰ χρώματα ἐκ τοῦ πρωτοτύπου — διότι τὸ ἐργόχειρον εἶνε πιστὴ ἀντιγραφὴ ἔργου ἐπιφανοῦς τεχνίτου — πῶς ἐτέθησαν αἱ φωτοσκιώσεις, τὸ φόντο, τὰ διαγράμματα, αἱ συμμετρικαὶ ἀναλογίαι, ὅλαι αἱ λεπτομέρειαι αἱ καθιστῶσαι τὸ ἐργόχειρον ζωντανὸν ἀριστοτέχνημα, θαυμαστότερον τοῦ πρωτοτύπου ὑπὸ ἔποψιν δυσχερειῶν ἀκατανικήτων περὶ τὴν ἐκτέλεσιν. Εἰς τὸν ζωγράφον βέβαια ἀνήκει ἡ τιμὴ τῆς συλλήψεως τοῦ σχεδίου, τῆς πρώτης ἐμφανίσεως. Ἀλλ' ὁ ζωγράφος εἶχε πειθῆναι τὰ χρώματα καὶ τὴν εὐχέρειαν τοῦ χρωστήρος· εἶχε τὸν πλοῦτον τῆς πυξίδος του, ἐνῶ ἡ καλλιτέχνης δεσποινίς, μὲ ὀλίγας κλωστὰς μετὰξξ, κατώρθωσε νὰ ἀποδώσῃ ὅλην τὴν ζωὴν καὶ τὴν χάριν τοῦ ὠραίου πρωτοτύπου.

* *

Τὸ θαυμάσιον αὐτὸ ἐργόχειρον, τὸ μοναδικὸν καὶ πρωτοφανὲς εἰς τὰ χρονικά τῆς ἐν Ἑλλάδι γυναικείας χειροτεχνίας, ἐξετέθη κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Ἐκθεσιν τῆς Χαλκίδος καὶ εἶτα εἰς τὴν Διεθνῇ τοῦ Ζαππείου. Ἐθαυμάσθη βέβαια καὶ ἐβραβεύθη — αὐτὸ δὰ ἔλειπε : νὰ μὴ βραβευθῇ ! Ὅσοι διῆλθον πρὸ αὐτοῦ ἔμειναν ἔκθαμβοι. Τὸ ἐθαύμασε ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια καὶ ἐξέφρασεν ἐγκώμια καὶ συγχαρητήρια. Τὸ ἐθαύμασαν πλούσιοι καὶ πολυτάλαντοι μὲ ἐκφράσεις ἐνθουσιώδεις, μὲ λέξεις, μὲ ἐπιφωνήματα. Μὲ αὐτὰ μόνον. Καὶ ὅμως δὲν εὗρέθη εἰς πλούσιος φιλόμουσος, ἐξ ἐκείνων οἱ ὅποιοι σκορπίζουν τόσον γρήμυ εἰς ἄλλας ματαιότητας, νὰ ἀγοράσῃ καὶ ἀποθησαυρίσῃ τὸ μοναδικὸν αὐτὸ καλλιτέχνημα, τιμῶν καὶ ἀμείβων τὴν Τέχνην καὶ τὴν Ἑργασίαν, τὰς ὁποίας τόσον ἐτίμησεν ἡ ἀβρά δεσποινίς !

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΕΙΣ ΑΣΩΤΟΝ

ἌΝ ἦσουν κἄν φιλάργυρος — λογαριασμὸς δικός σου·
 ἢ ἔκλεπτες, κακόμοιρε, μόνον τὸν ἑαυτό σου·
 μὰ τώρα ὅπου τὰ σκορπᾷ μέσα στοὺς πέντε δρόμους,
 δὲν νοιώθεις τοὺς φιλτάτους σου πῶς κλέπτεις κληρονόμους ;

ΣΑΤΑΝΑΣ